

IEDZĪVOTĀJU VIEDOKLIS PAR DAŽĀDIEM JAUTĀJUMIEM SAISTĪBĀ AR PĀREJU NO LATA UZ EIRO

Latvijas iedzīvotāju aptauja

2014. gada marts

Pētījuma apraksts	4
-------------------	---

GALVENIE REZULTĀTI

1. Atbalsts pārejai no lata uz eiro	5
2. Saeimas lēmuma nerīkot referendumu vērtējums	8
3. Ieguvumi pārejai no lata uz eiro	10
4. Pārliecība par ieguvumu saņemšanu	12
5. Latvijas Bankas apgalvojumu vērtējums	14
6. Cenu izmaiņu vērtējums pēc pārejas no lata uz eiro	16

PIELIKUMS

Aptaujas anketa	19
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula	21

Pētījuma veicējs: pētījumu centrs SKDS

Mērķa grupa: Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem

Sasniegtās izlases lielums: 1000 respondenti

Aptaujas metode: tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās

Izlases metode: stratificēta nejaušā izlase

Stratifikācijas pazīme: administratīvi teritoriālā

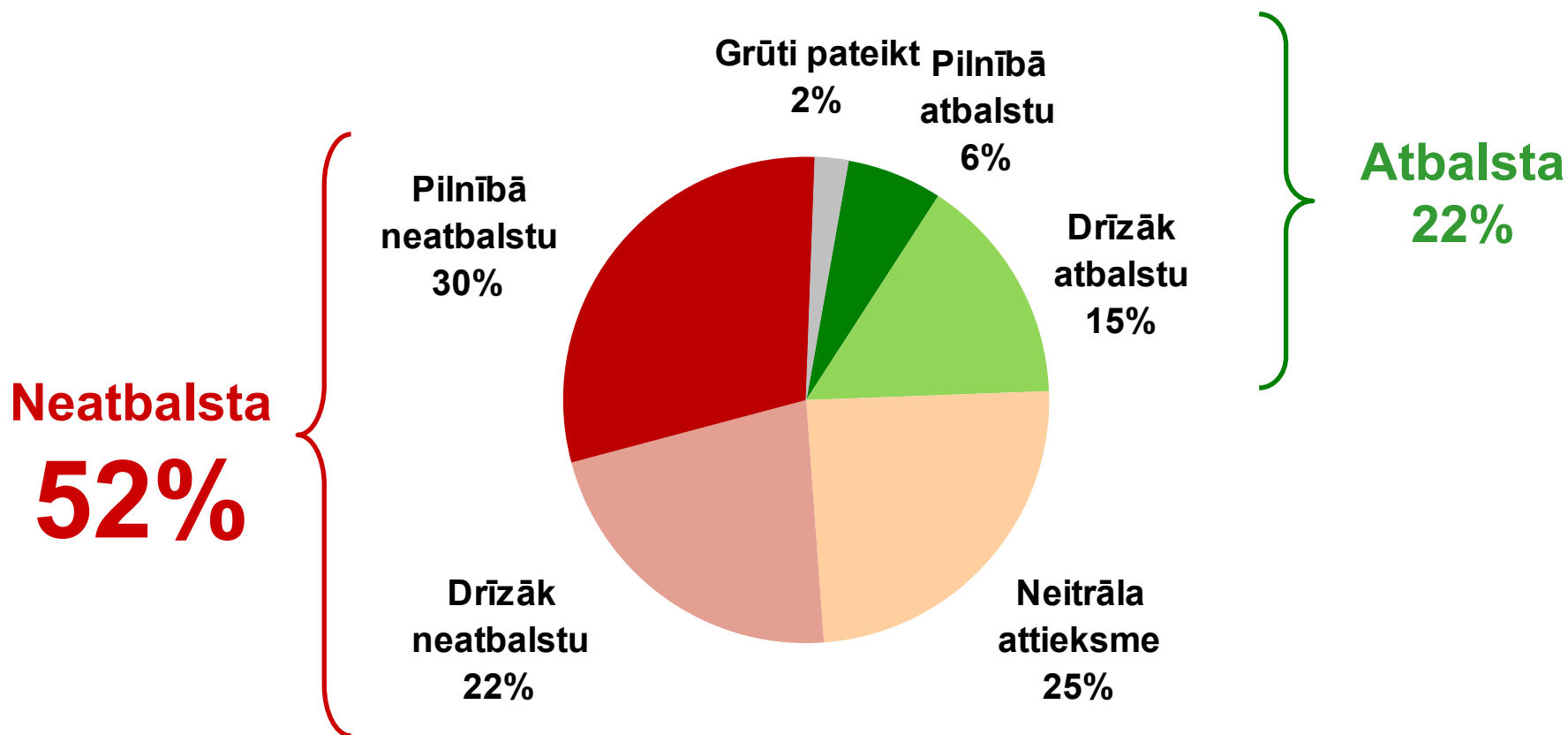
Ģeogrāfiskais pārklājums: visi Latvijas reģioni (112 izlases punkti)

Aptaujas veikšanas laiks: 07.03.2014. – 20.03.2014.

GALVENIE REZULTĀTI

1. ATBALSTS PĀREJAI NO LATA UZ EIRO

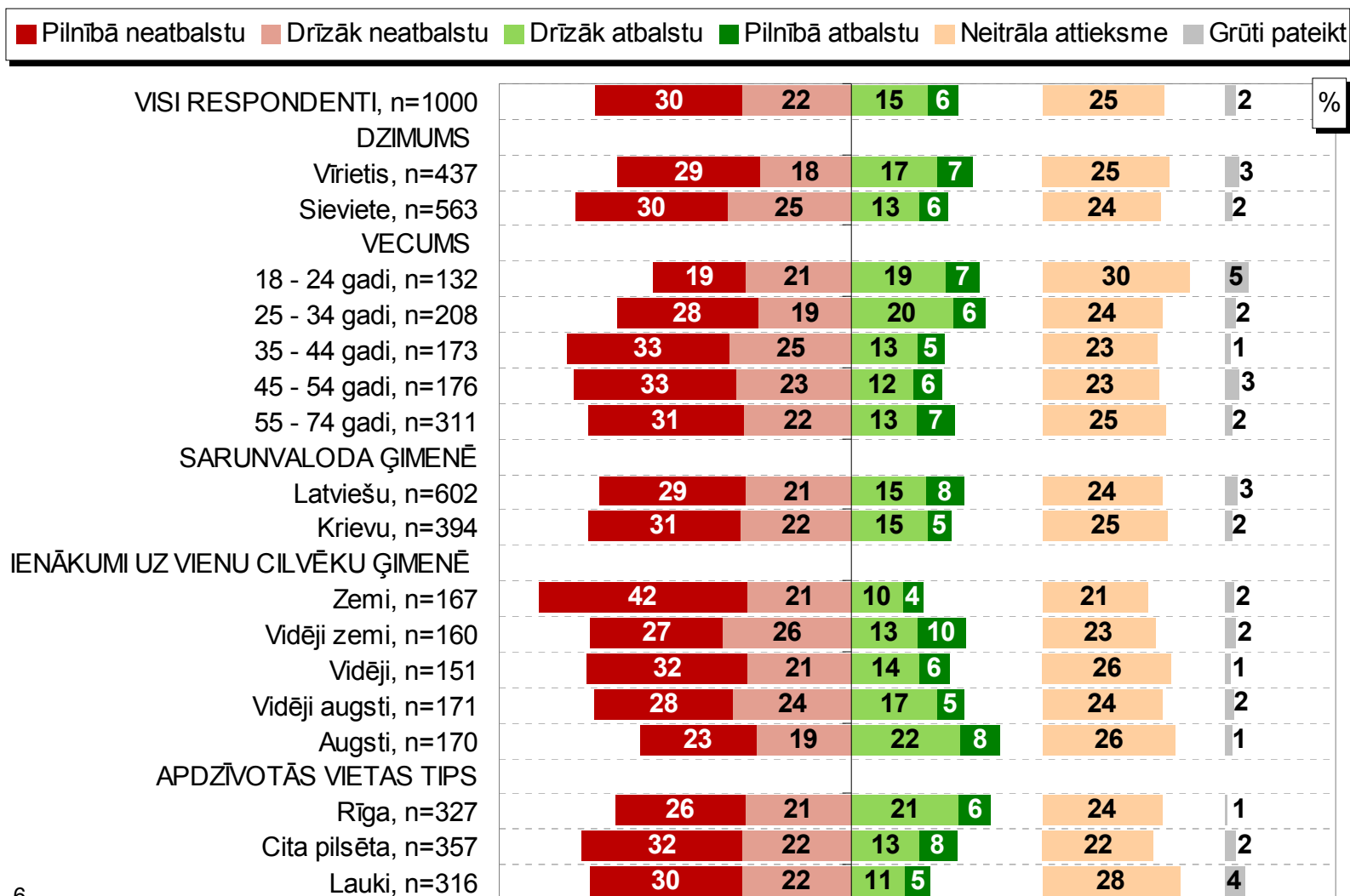
"Kāda ir Jūsu attieksme pret valdības lēmumu pāriet no latiem uz eiro? Vai Jūs to pilnībā atbalstāt, drīzāk atbalstāt, drīzāk neatbalstāt, pilnīgi neatbalstāt vai arī Jums pret to ir neitrāla attieksme?"

Bāze: visi respondenti, n=1000

1. ATBALSTS PĀREJAI NO LATA UZ EIRO

"Kāda ir Jūsu attieksme pret valdības lēmumu pāriet no latiem uz eiro? Vai Jūs to pilnībā atbalstāt, drīzāk atbalstāt, drīzāk neatbalstāt, pilnīgi neatbalstāt vai arī Jums pret to ir neitrāla attieksme?"

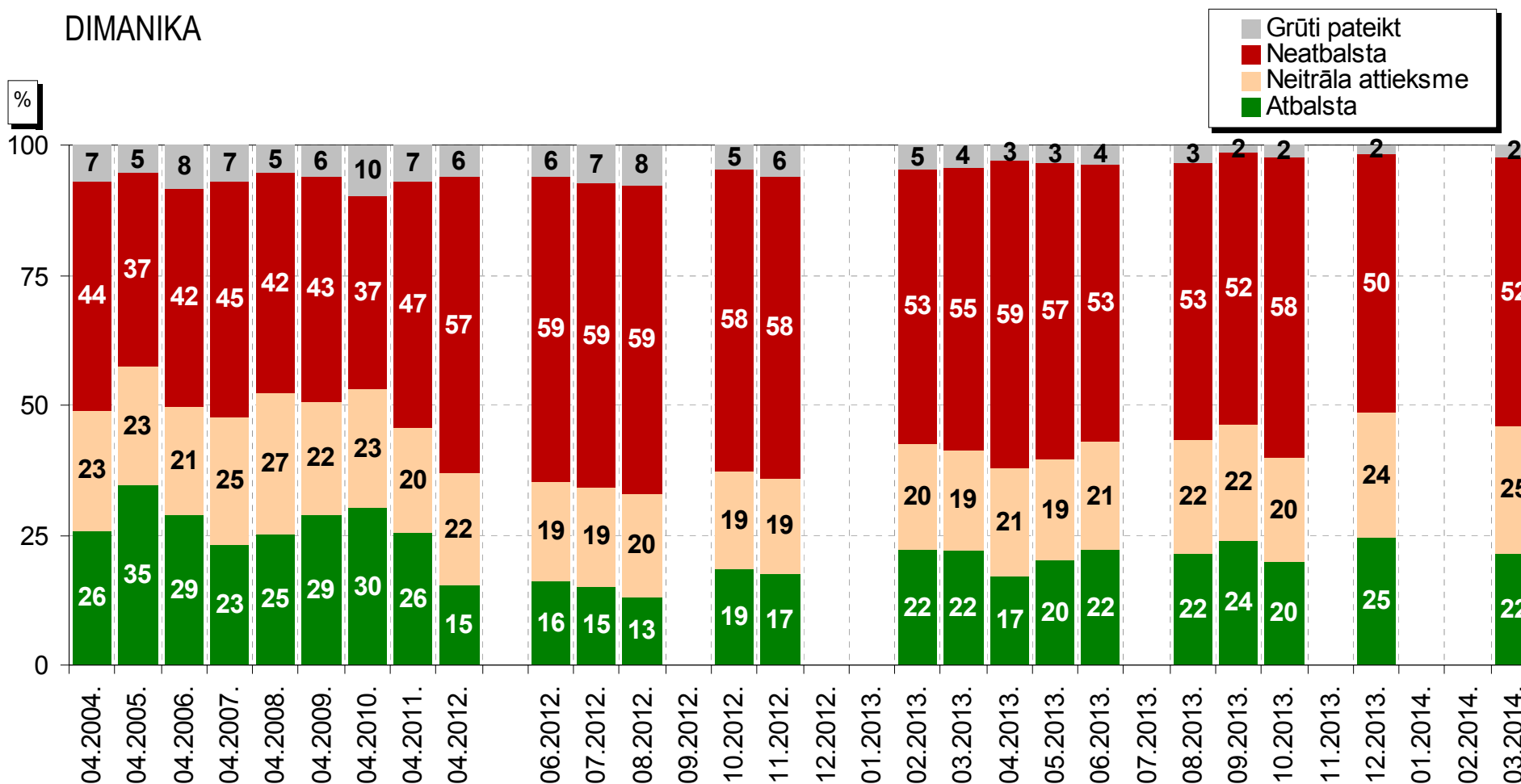

Bāze:
respondenti
attiecīgajā
grupā (skat.
"n=" grafikā)

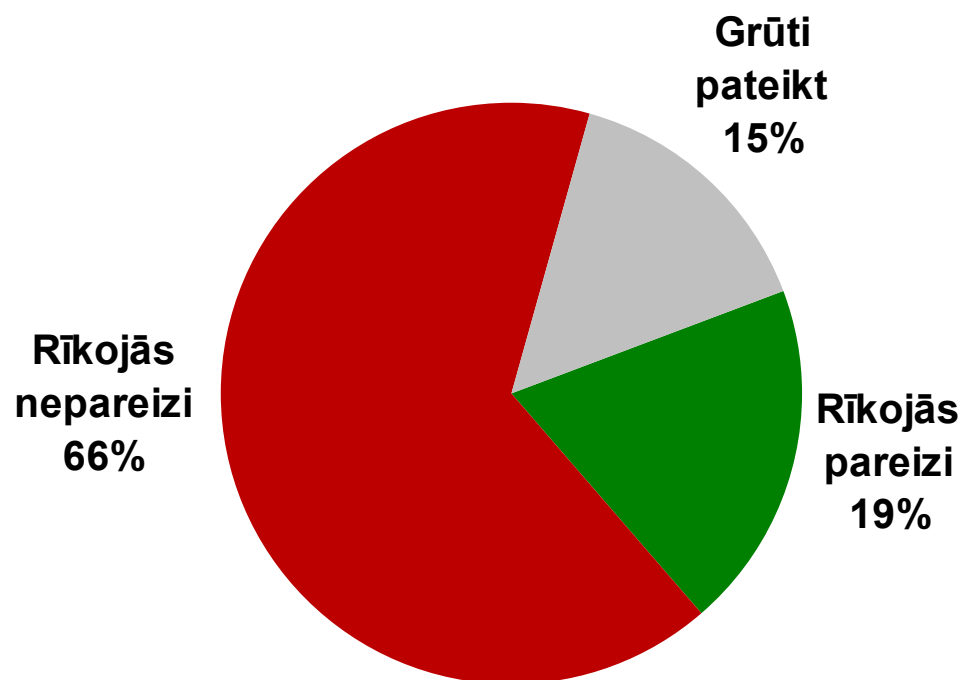
1. ATBALSTS PĀREJAI NO LATA UZ EIRO

"Kāda ir Jūsu attieksme pret valdības lēmumu pāriet no latiem uz eiro? Vai Jūs to pilnībā atbalstāt, drīzāk atbalstāt, drīzāk neatbalstāt, pilnīgi neatbalstāt vai arī Jums pret to ir neitrāla attieksme?"

DĪMANIKA

"Vai, Jūsaprāt, Saeima un valdība rīkojās pareizi, nerīkojot referendumu un nedodot pilsoņiem iespēju izlemt to, vai pāriet no latiem uz eiro vai nē?"

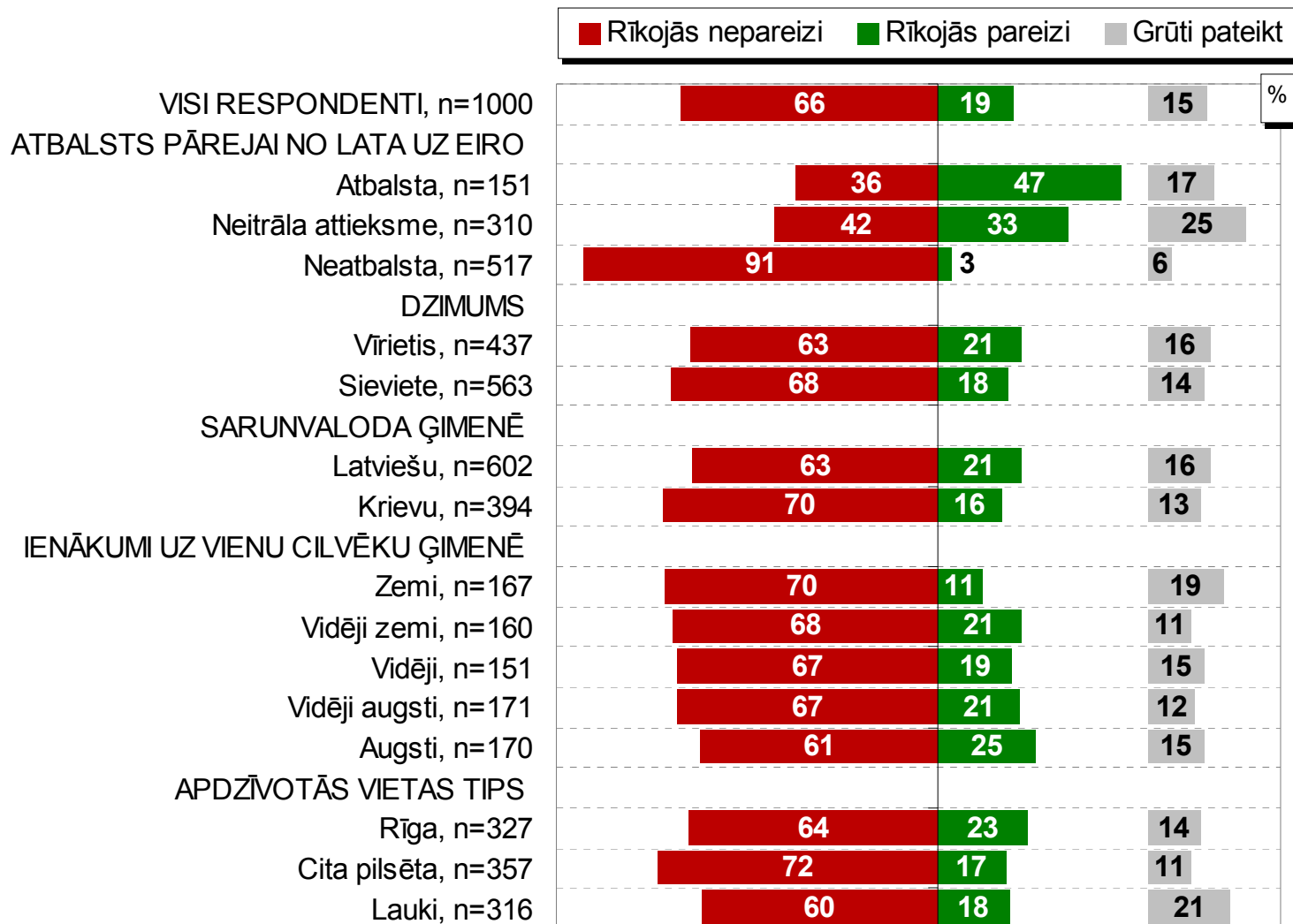

Bāze: visi respondenti, n=1000

2. SAEIMAS LĒMUMA NERĪKOT REFERENDUMU VĒRTĒJUMS

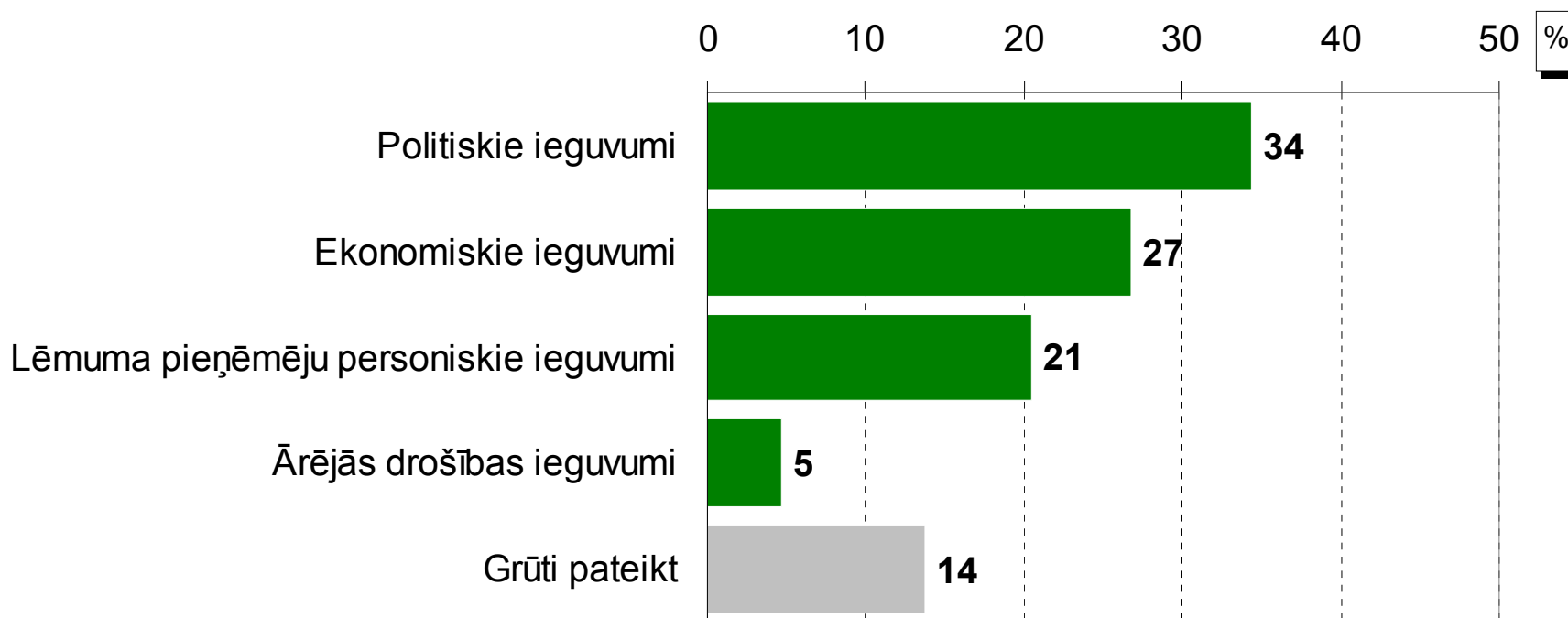
"Vai, Jūsaprāt, Saeima un valdība rīkojās pareizi, nerīkojot referendumu un nedodot pilsoņiem iespēju izlemt to, vai pāriet no latiem uz eiro vai nē?"

Bāze:
respondenti
attiecīgajā
grupā (skat.
"n=" grafikā)

3. IEGUVUMI PĀREJAI NO LATA UZ EIRO

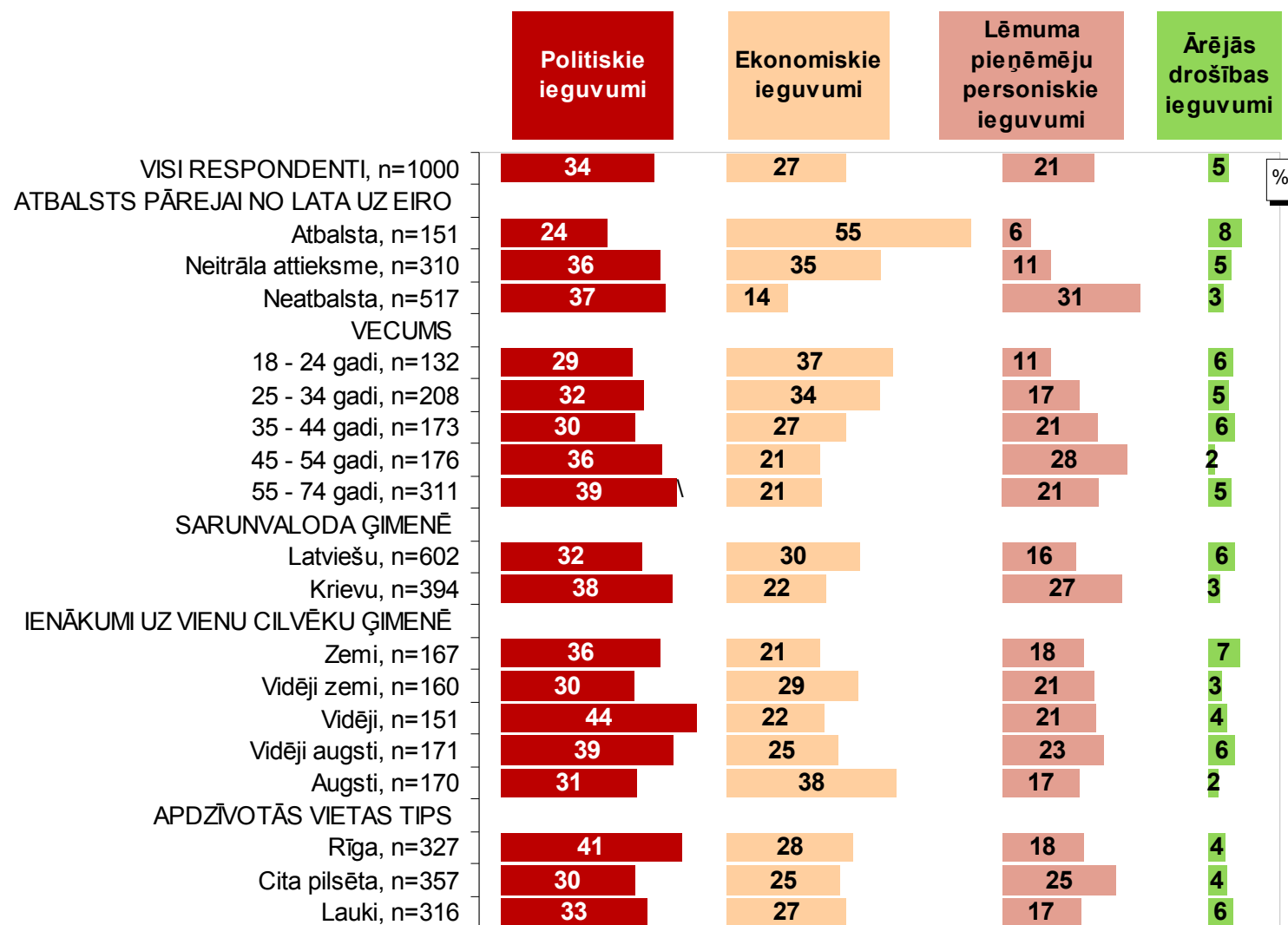
"Kā Jums šķiet, kas bija paši galvenie iemesli, kāpēc valdība nolēma Latvijā pāriet no latiem uz eiro – vai tie bija saistīti ar valsts ieguvumiem politikas, ekonomikas vai valsts ārējās drošības jomā, vai arī lēmuma pieņēmēju personiskajiem ieguvumiem?"

Bāze: visi respondenti, n=1000

3. IEGUVUMI PĀREJAI NO LATA UZ EIRO

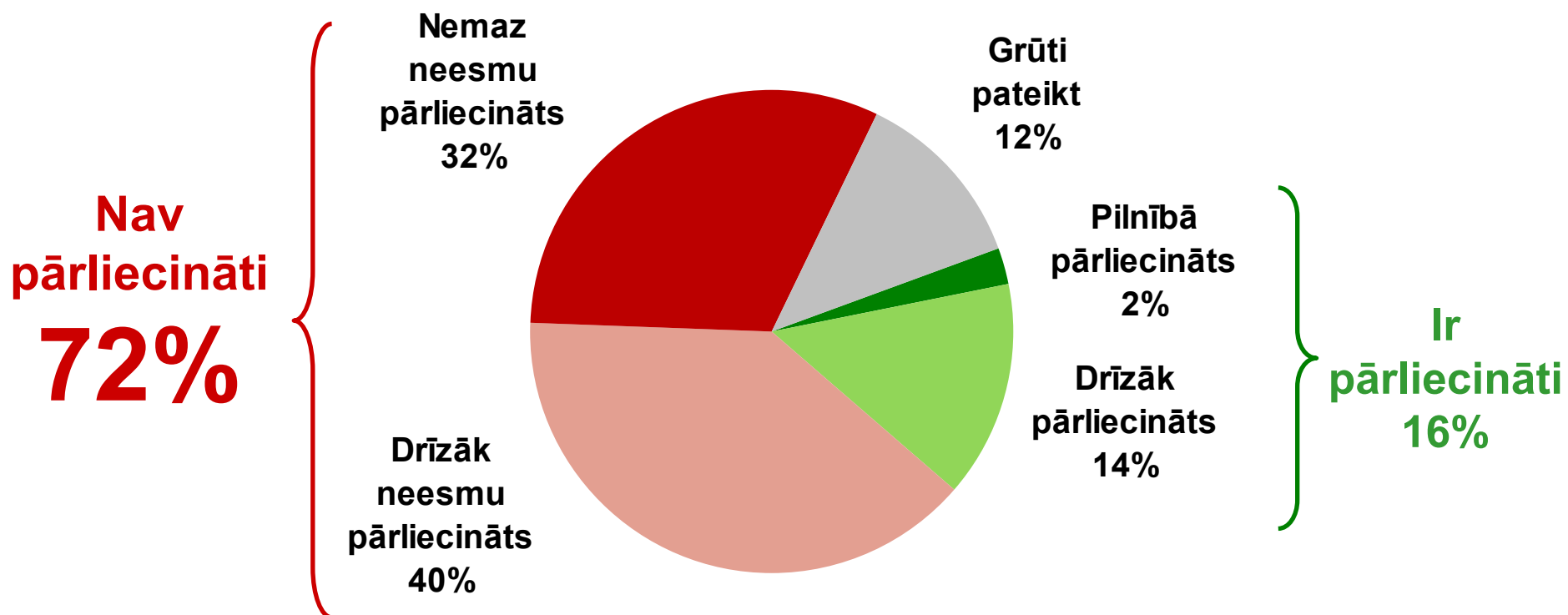
"Kā Jums šķiet, kas bija paši galvenie iemesli, kāpēc valdība nolēma Latvijā pāriet no latiem uz eiro – vai tie bija saistīti ar valsts ieguvumiem politikas, ekonomikas vai valsts ārējās drošības jomā, vai arī lēmuma pieņēmēju personiskajiem ieguvumiem?"

Bāze:
respondenti
attiecīgajā
grupā (skat.
"n=" grafikā)

4. PĀRLIECĪBA PAR IEGUVUMU SAŅEMŠANU

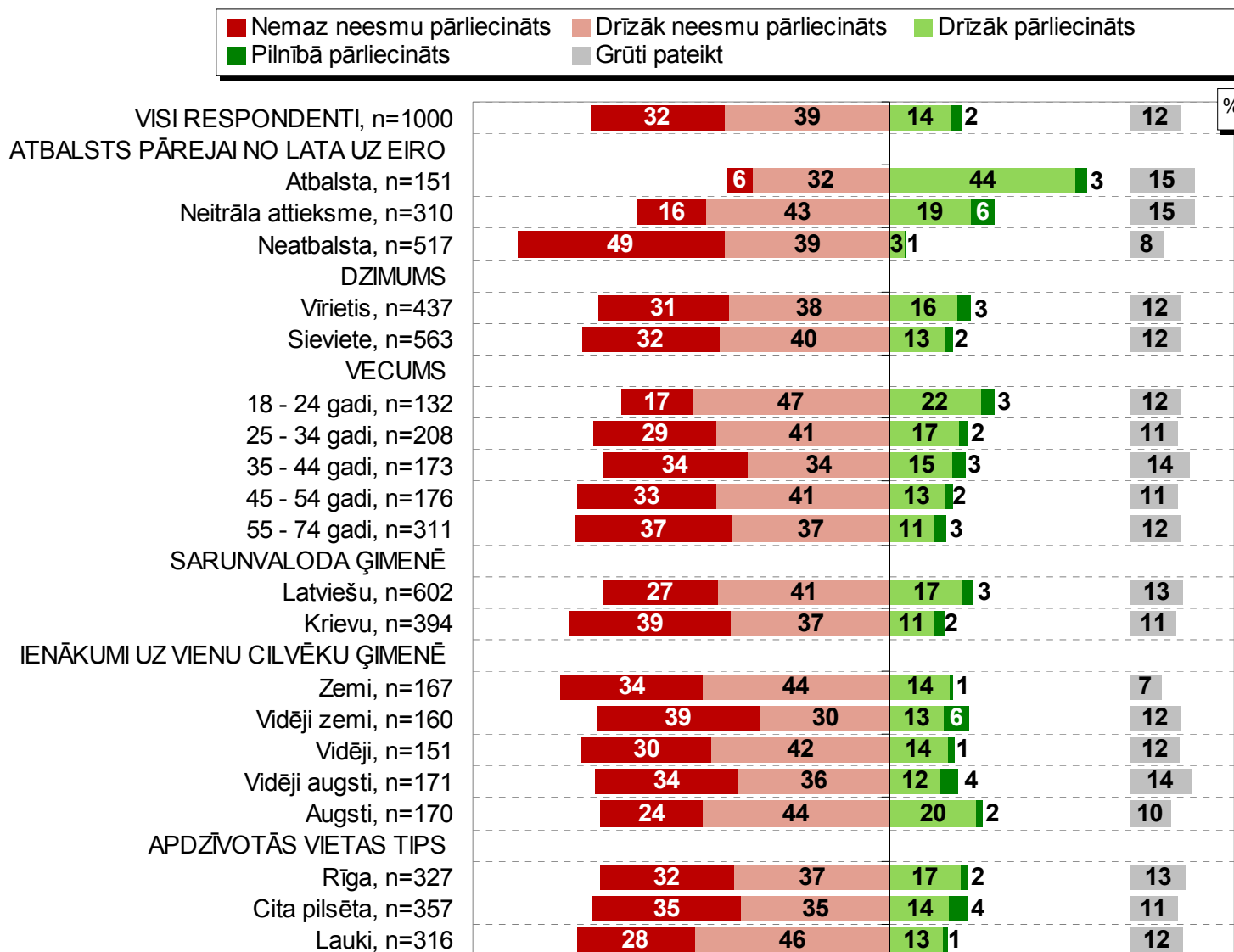
"Cik pārliecināts Jūs esat, ka Latvija iegūs tos labumus, ar kuriem valdība un dažādi eksperti pamatoja pārejas no latiem uz eiro nepieciešamību?"

Bāze: visi respondenti, n=1000

4. PĀRLIECĪBA PAR IEGUVUMU SAŅEMŠANU

"Cik pārliecināts Jūs esat, ka Latvija iegūs tos labumus, ar kuriem valdība un dažādi eksperti pamatoja pārejas no latiem uz eiro nepieciešamību?"

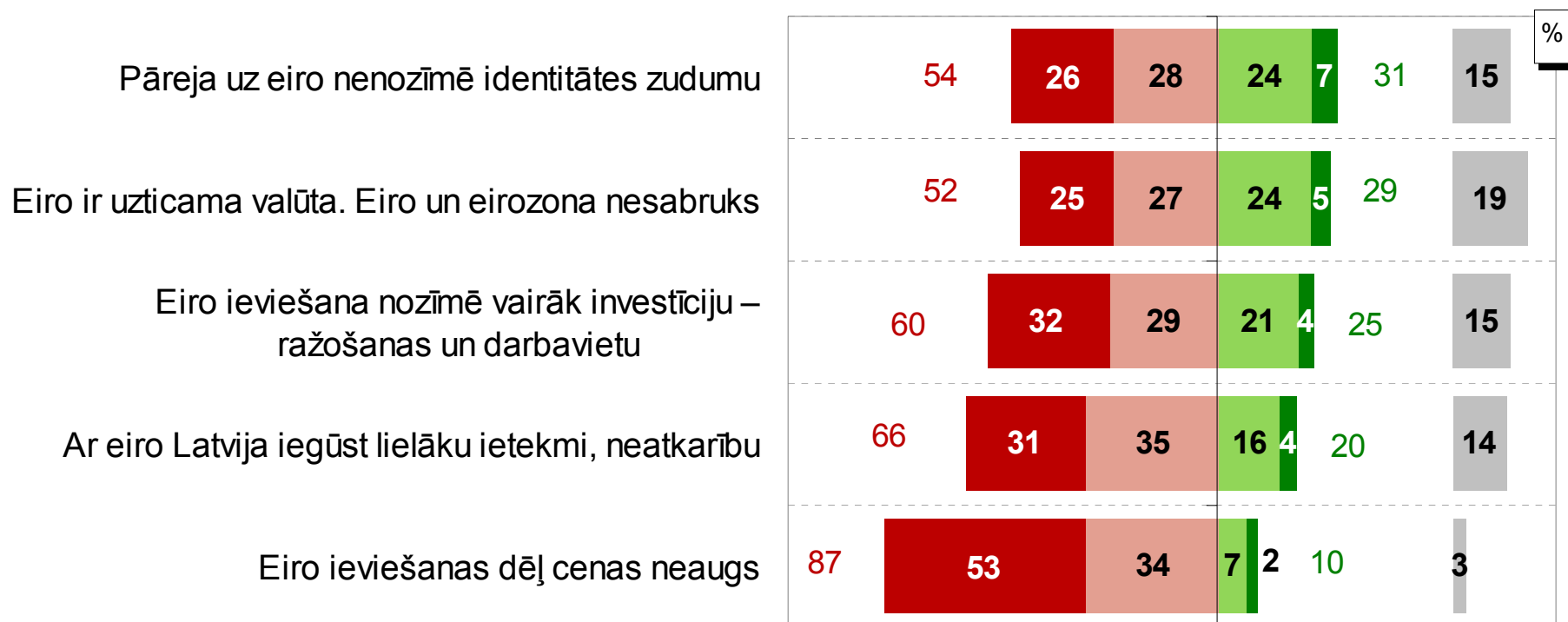

Bāze:
respondenti
attiecīgajā
grupā (skat.
"n=" grafikā)

5. LATVIJAS BANKAS APGALVOJUMU VĒRTĒJUMS

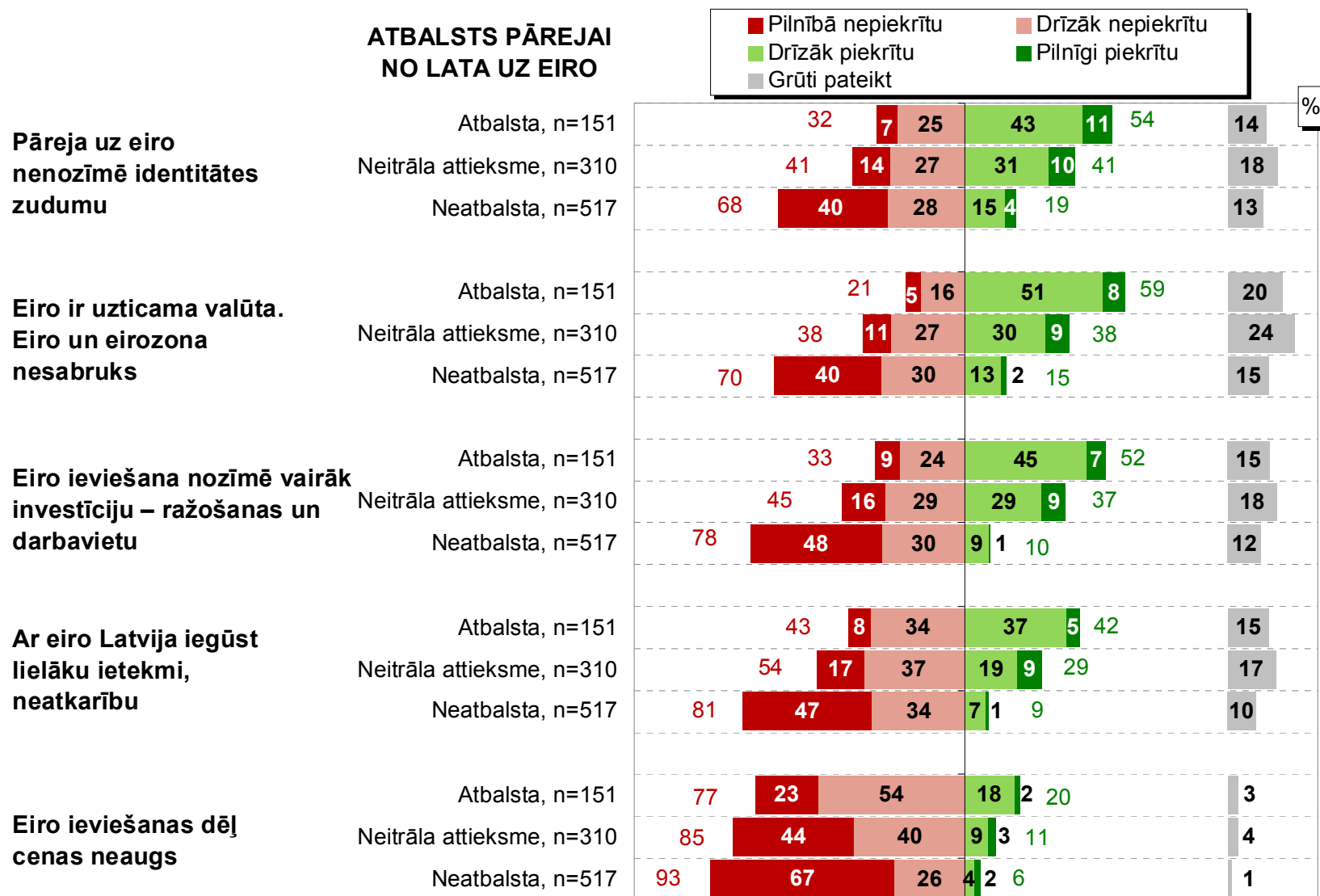
"Šajā sarakstā ir uzskaitīti daži apgalvojumi, kurus saistībā ar pāreju no latiem uz eiro izteica Latvijas Banka. Lūdzu, novērtējiet, vai Jūs šiem apgalvojumiem pilnīgi piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnīgi nepiekrītat!"

■ Pilnībā nepiekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Pilnīgi piekrītu ■ Grūti pateikt

5. LATVIJAS BANKAS APGALVOJUMU VĒRTĒJUMS

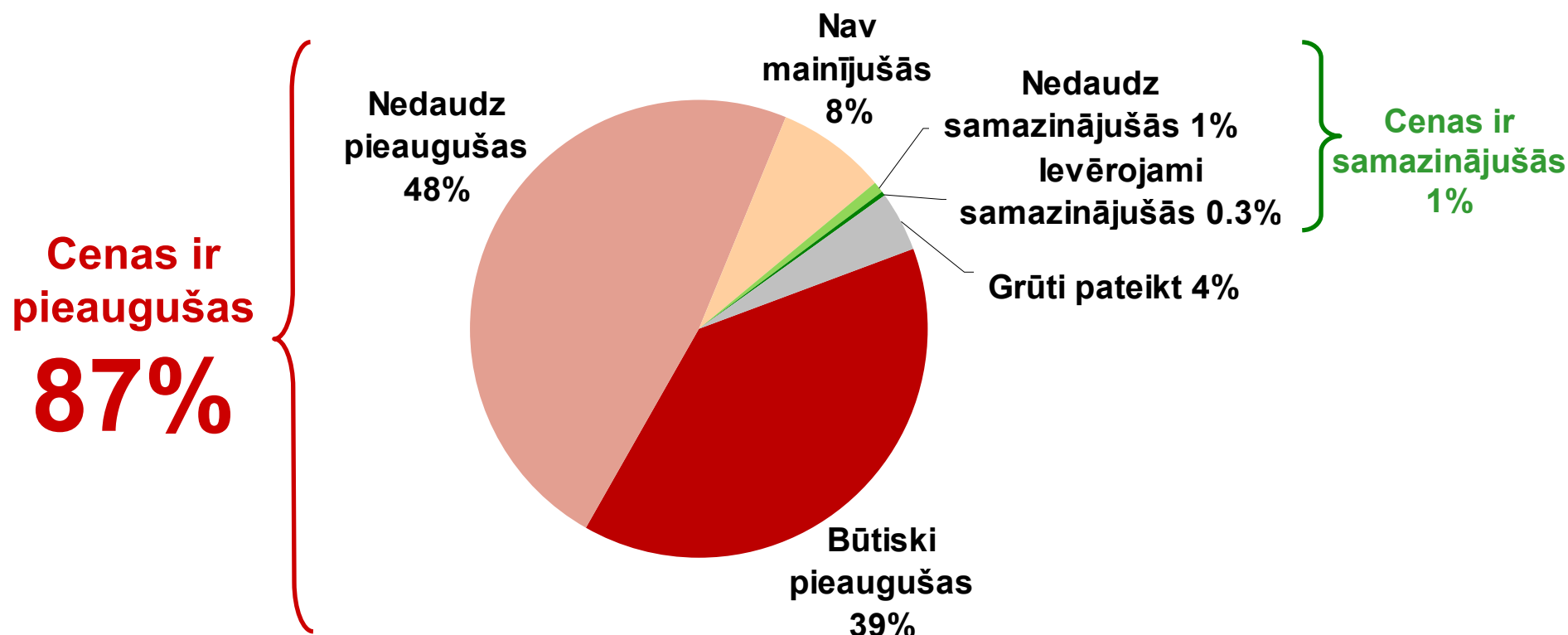
"Šajā sarakstā ir uzskaitīti daži apgalvojumi, kurus saistībā ar pāreju no latiem uz eiro izteica Latvijas Banka. Lūdzu, novērtējiet, vai Jūs šiem apgalvojumiem pilnīgi piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnīgi nepiekrītat!"

Bāze: respondenti attiecīgajā grupā (skat. "n=" grafikā)

6. CENU IZMAIŅU VĒRTĒJUMS PĒC PĀREJAS NO LATA UZ EIRO

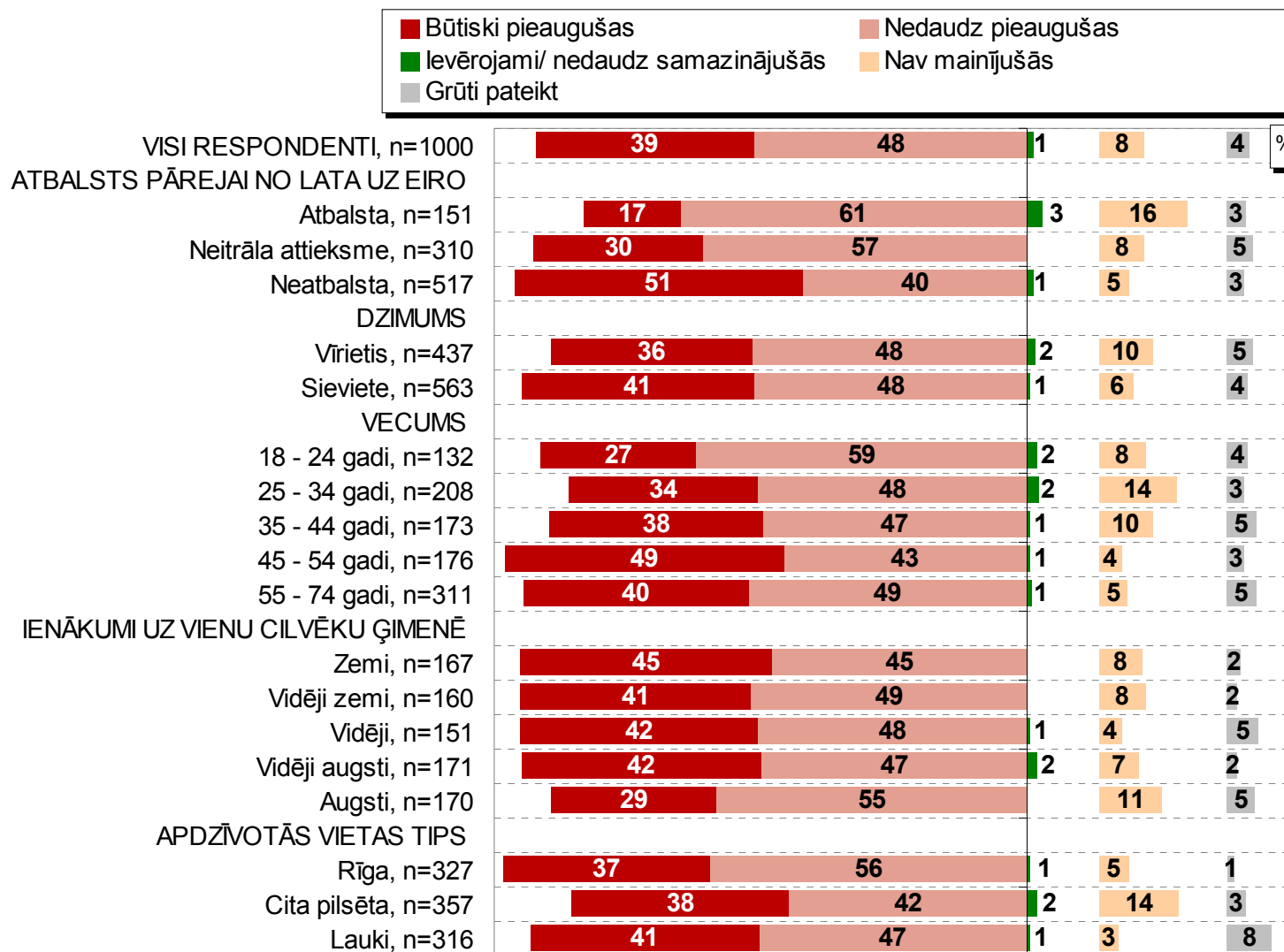
"Neņemot vērā to, ka lati bija relatīvi vērtīgāki nekā eiro, vai saskaņā ar Jūsu līdzšinējo pieredzi un vērojumiem preču un pakalpojumu cenas pārejas uz eiro periodā kopumā ir būtiski pieaugušas, nedaudz pieaugušas, nedaudz samazinājušās, ievērojami samazinājušās vai arī nav mainījušās?"

6. CENU IZMAIŅU VĒRTĒJUMS PĒC PĀREJAS NO LATA UZ EIRO

"Neņemot vērā to, ka lati bija relatīvi vērtīgāki nekā eiro, vai saskaņā ar Jūsu līdzšinējo pieredzi un vērojumiem preču un pakalpojumu cenas pārejas uz eiro periodā kopumā ir būtiski pieaugušas, nedaudz pieaugušas, nedaudz samazinājušās, ievērojami samazinājušās vai arī nav mainījušās?"

Bāze:
respondenti
attiecīgajā
grupā (skat.
"n=" grafikā)

PIELIKUMS

A1. Kāda ir Jūsu attieksme pret valdības lēmumu pāriet no latiem uz eiro? Vai Jūs to pilnībā atbalstāt, drīzāk atbalstāt, drīzāk neatbalstāt, pilnīgi neatbalstāt vai arī Jums pret to ir neitrāla attieksme?

Pilnībā atbalstu	1
Drīzāk atbalstu	2
Neitrāla attieksme	3
Drīzāk neatbalstu	4
Pilnībā neatbalstu	5
Grūti pateikt	8

A2. Vai, Jūsaprāt, Saeima un valdība rīkojās pareizi, nerīkojot referendumu un nedodot pilsoņiem iespēju izlemt to, vai pāriet no latiem uz eiro vai nē?

Rīkojās pareizi	1
Rīkojās nepareizi	2
Grūti pateikt	8

A3. Kā Jums šķiet, kas bija paši galvenie iemesli, kāpēc valdība nolēma Latvijā pāriet no latiem uz eiro – vai tie bija saistīti ar valsts ieguvumiem politikas, ekonomikas vai valsts ārējās drošības jomā, vai arī lēmuma pieņēmēju personiskajiem ieguvumiem (piemēram, labas karjeras iespējas Eiropas Savienības līmeņa institūcijās)?

Izsniegt kartīti A3! Viena atbilde!

Polītiskie ieguvumi	1
Ekonomiskie ieguvumi	2
Ārējās drošības ieguvumi	3
Lēmuma pieņēmēju personiskie ieguvumi	4
Grūti pateikt	8

A4. Cik pārliecināts Jūs esat, ka Latvija iegūs tos labumus, ar kuriem valdība un dažādi eksperti pamatoja pārejas no latiem uz eiro nepieciešamību?

Pilnībā pārliecināts	1
Drīzāk pārliecināts	2
Drīzāk neesmu pārliecināts	3
Nemaz neesmu pārliecināts	4
Grūti pateikt	8

A5. Neņemot vērā to, ka lati bija relatīvi vērtīgāki nekā eiro, vai saskaņā ar Jūsu līdzšinējo pieredzi un vērojumiem preču un pakalpojumu cenas pārejas uz eiro periodā kopumā ir būtiski pieaugušas, nedaudz pieaugušas, nedaudz samazinājušās, ievērojami samazinājušās vai arī nav mainījušās?

Būtiski pieaugušas	1
Nedaudz pieaugušas	2
Nav mainījušās	3
Nedaudz samazinājušās	4
Ievērojami samazinājušās	5
Grūti pateikt	8

A6. Šajā sarakstā ir uzskaitīti daži apgalvojumi, kurus saistībā ar pāreju no latiem uz eiro izteica Latvijas Banka.

Lūdzu, novērtējiet, vai Jūs šiem apgalvojumiem pilnīgi piekrītat, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai pilnīgi nepiekrītat!

		Pilnīgi piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Pilnībā nepiekrītu	Grūti pateikt
1	Eiro ieviešanas dēļ cenas neaugs	1	2	3	4	8
2	Eiro ieviešana nozīmē vairāk investīciju – ražošanas un darbavietu	1	2	3	4	8
3	Eiro ir uzticama valūta. Euro un eirozona nesabruks	1	2	3	4	8
4	Ar eiro Latvija iegūst lielāku ietekmi, neatkarību	1	2	3	4	8
5	Pāreja uz eiro nenozīmē identitātes zudumu	1	2	3	4	8

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze)												
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6
28 vai 72	12.5	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas + / - procentos ar **95% varbūtību**.

Piemēram, ja pētījumā iegūtie dati rāda, ka 30% no respondentiem (respondentu skaits n=1000) pilnībā neatbalsta valdības lēmumu pāriet no latiem uz eiro, tad ar 95% varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir +/-2.8% robežās. No tā izriet, ka valdības lēmumu pāriet no latiem uz eiro pilnībā neatbalsta no 27.2% līdz 32.8% respondentu.

Projekta darba grupa:
Arnis Kaktiņš, Svetlana Aļošina,
Ieva Papiņa, Māra Kalniņa

tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs
Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010
Tālr.: +371 7 312 876, Fakss: +371 7 312 874
E-pasts: skds@skds.lv
www.skds.lv

